РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
19 У 18306/17
Дана 25.03.2022. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Маје Панић и Миње Бикицки, чланова већа, са судским саветником Михаилом Радосављевићем, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиље АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Владимир Ђорђевић, адвокат из Београда, ул. Тадеуша Кошћушка бр. 32-а, поднетој против туженог Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Сектора за бригу о породици и социјалној заштити – Одсека за послове у области популационе политике и финансијске подршке породици са децом, ради поништаја решења број 132-04-00037/2014-13 од 23.08.2017. године, у предмету накнаде зараде за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, у нејавној седници већа, одржаној дана 25.03.2022. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење туженог органа Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Сектора за бригу о породици и социјалној заштити – Одсека за послове у области популационе политике и финансијске подршке породици са децом, број 132-04-00037/2014-13 од 23.08.2017. године и предмет **ВРАЋА** туженом органу на поновно одлучивање.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Сектор за бригу о породици и социјалној заштити – Одсек за послове у области популационе политике и финансијске подршке породици са децом, да тужиљи АА из ..., ул. ... бр. ..., надокнади трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем одбијена је жалба тужиље, изјављена против решења Градске управе града Београда – Секретаријата за социјалну заштиту број: 132-3697/2017-XIX-03 од 31.05.2017. године, којом је тужиљи признато право на накнаду зараде за време породиљског одсуства почев од 14.09.2013. године, закључно са

17.02.2014. године, као и одсуства са рада ради неге детета почев од 18.02.2014. године, закључно са 13.09.2014. године у износу од 32.667,70 динара, што представља просечну основну бруто зараду запослене утврђену у смислу члана 11. Закона о финансијској подршци породици са децом, одређено је да тужиљи припада 100 % од износа накнаде зараде утврђеног у ставу I, а сходно члану 12. Закона о финансијској подршци породици са децом, те је одређено да се овако утврђени износ умањује за припадајуће порезе и доприносе.

Тужбом поднетом непосредно Управном суду дана 14.12.2017. године, тужиља, преко пуномоћника, оспорава законитост решења туженог органа, наводећи да у оспореном решењу није правилно примењен закон, да у доношењу решења није поступљено по правилима поступка, да чињенично стање није тачно и потпуно утврђено, а из уврђеног чињеничног стања је изведен неправилан закључак у погледу чињеничног стања, као и да није правилно примењен одговарајући материјалноправни пропис. Навела је да су првостепени, као и тужени орган, сходно члану 69. став 2. Закона о управним споровима, били дужни да поступе по примедбама из пресуде Управног суда број 7628/14 од 27.01.2017. године, јер су везани правним схватањем, као и примедбама суда, што нису учинили, да тужени орган у поновном поступку није прихватио наводе жалбе, као и приложене исправе и доказе из којих се неспорно може утврдити да је тужиљина просечна бруто зарада за претходних 12 месеци који претходе месецу у коме отпочиње коришћење одсуства износила 89.539,25 динара. Тужени орган није прихватио предметне наводе и доказе из разлога што, наводно, нема оправданог разлога да се само тужиљи анексом уговора о раду уговара зарада у вишеструко већем износу од зараде осталих незапослених. Истакла је да је анекс уговора о раду закључен између послодавца и тужиље и даље важећи и исти је закључен у складу са одредбом члана 171. Закона о раду (којим је предвиђено да послодавац и запослени могу да мењају услове рада, промену радног места, висину зараде), односно исти Анекс од стране надлежног суда није поништен, нити је утврђена његова ништавост. Додала је да је порезе и доприносе послодавац тужиље у буџет Републике Србије за претходних 12 месеци који претходе месецу у коме отпочиње коришћење одсуства, уплаћивао на основицу просечне бруто зараде од 89.539,25 динара, а не на износ од 32.667,70 динара, који износ су признали првостепени и тужени орган. Указала да најбитнија чињеница у овој управној ствари, а који су првостепени и другостепени орган требали правилно да утврде, јесте околност на који износ зараде је послодавац за тужиљу обрачунавао припадајуће порезе и доприносе за период од 12 месеци, који претходе месецу у коме отпочиње коришћење одсуства, те да утврди висину исплаћене нето зараде за наведени период. Додала је да из свега изнетог јасно произлази да су првостепени и другостепени орган, супротно одредбама члана 11. Закона о финансијској подршци породици са децом и члана 2. Правилника о ближим условима и начину остваривања права на финансијску подршку породице са децом, а на штету тужиље, погрешно утврдили – признали накнаду зараде за време породиљског одсуства, односно за време одсуства са рада ради неге детета у висини од 32.667,70 динара. Предложила је да суд тужбу тужиље уважи, поништи у целости решења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Сектора за бригу о породици и социјалној заштити – Одсека за послове у области популационе политике и финансијске подршке породици са децом, број 132-04-00037/2014-13 од 23.08.2017. године, као и решење Градске управе града Београда – Секретаријата за социјалну заштиту број: 132-3697/2017-

XIX-03 од 31.05.2017. године, и поступак у тој управној ствари обустави, те да тужиљи призна право на накнаду зараде за време породиљског одсуства почев од 14.09.2013. године, закључно са 07.01.2014. године, као и одсуство са рада ради неге детета почев од 08.01.2014. године, закључно са 13.09.2014. године, у износу од 89.539,25 динара, што представља просечну основну бруто зараду запосленог утврђен у смислу члана 11. Закона о финансијској подршци породици са децом. Тужиљи припада 100 % од износа накнаде зараде утврђен у ставу II ове пресуде, а сходно члану 12. Закона о финансијској подршци породици са децом. Овако утврђен износ умањује се за припадајуће порезе и доприносе. Трошкове управног спора је тражила на име састава тужбе у износу од 16.500,00 динара, на име састава жалбе у износу од 16.500,00 динара, те на име таксе за тужбу и одлуку по одлуци суда.

У одговору на тужбу тужени орган је навео да је оспорено решење правилно и на закону засновано, па је предложио да суд тужбу одбије, као неосновану.

Решавајући овај управни спор без одржавања усмене расправе, сагласно одредби члана 33. став 2. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС” број 111/09) и испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са чланом 41. став 1. истог закона, Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списа предмета ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Из списа предмета и образложења тужбом оспореног решења, произлази да је решењем првостепеног органа број 132-13002/2013-XIX-03 од 25.12.2013. године тужиљи признато право на накнаду зараде за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, у износу од 32.667,70 динара, што представља просечну бруто зараду запосленог утврђеног у смислу члана 11. Закона о финансијској подршци породици са децом, против ког решења је тужиља изјавила жалбу, коју је другостепени орган својим решењем број 132-04-00037/2014-13 од 03.04.2014. године одбио као неосновану. Пресудом Управног суда 17 У 7628/14 од 27.01.2017. године, поништено је наведено другостепено решење од 03.04.2014. године и предмет враћен на поновно одлучивање, након чега је другостепени орган својим решењем број 132-000372/2014-13 од 21.02.2017. године, поништио решење првостепеног органа број 132-13002/2013-XIX-03 од 25.12.2013. године и наложило првостепеном органу да у поновном поступку прибави доказе који се односе на висину исплаћене основне зараде тужиље по повратку на рад након коришћења породиљског одсуства и одсуства са рада ради неге детета. У поновном поступку, поступајући по примедбама изнетм у решењу другостепеног органа, првостепени орган је утврдио да је тужиља засновала радни однос на неодређено време на радном месту одговорног пројектанта архитектонско – грађевинских пројеката и пројеката водовода и канализације од 04.10.2012. године, у предузећу ББ, да је уговором о раду утврђена њена основна зарада у нето износу од 24.000,00 динара, да је јануара 2013. године наведени износ вишеструко повећан у потврди коју је доставио послодавац, али без анекса уговора о раду, да је дошло до промене назива предузећа од 14.03.2013. године у ВВ, да зараде осталих запослених нису мењане, да основица за плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање оснивача предузећа ГГ у посматраном периоду износи око 30.000,00 динара, да је упућен позив за допуну захтева 31.03.2017. године, којим је од послодавца затражено да достави обрачунске листе пореске пријаве и извод из банке којим доказује уплату

пореза и доприносе и износа нето зарада за период од новембра 2014. - априла 2015. године, да су се запослена својим дописом од 11.04.2017. године и послодавац дописом од 08.05.2017. године, изјаснили да су достављени докази за релевантан период за који је и покренут и добијен управни спор и да не виде потребу за достављањем доказа за неки други период који није предмет поступка и који и не може имати никакве везе и утицаја на период за који је потребно исплатити накнаду, да је основна бруто зарада подносиоца захтева увећана по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу у складу са законом, за 12 месеци који претходе месецу у коме почиње коришћење одсуства, износи просечно месечно 32.667,70 динара. На основу свега изложеног, а сходно члану 232. став 2. Закона о општем управном поступку и члана 10., 11., и 12. Закона о финансијској подршци породици са децом, првостепени орган је одлучио као у диспозитиву ожалбеног решења. У поступку по жалби, тужени орган је нашао да је решење првостепеног органа правилно, те да жалбу ваља одбити, сходно члану 230. став 1. Закона о општем управном поступку, а у смислу Закона о финансијској подршци породици са децом и Правилника о ближим условима и начину остваривања права на финансијску подршку породице са децом. Имајући у виду изнете чињенице, по налажењу туженог, тужиља може остварити, односно послодавцу се могу рефундирати средства у бруто износу од 32.667,70 динара, а преостали износ послодавац може исплатити из сопствених средстава. Тужени орган је ценио наводе истакнуте у жалби, али их није прихватио јер налази да нема оправданог разлога да се само тужиљи вишеструко увећа основна зарада (зараде осталих запослених остале су непромењене), изузев да се на овај начин увећа њена просечна основна зарада у периоду који је од утицаја на утврђивање накнаде зараде и да јој се у периоду коришћења одсуства из средстава буџета Републике Србије врши исплата накнаде зараде у неприпадајућем, увећаном износу. Тужени орган је ценио и наводе тужиље да је до увећања основне зараде дошло због њеног распоређивања на друго радно место – помоћника директора, али их није могао прихватити јер је на основу расположиве документације, по налажењу туженог, неспорно да је она и у једном и у другом предузећу распоређена на радно место одговорног пројектанта архитектонско – грађевинских пројеката, а у приложеним анексима уговора о раду (накнадно сачињеним и антидатираним) и Правилику о раду, унутрашњој организацији и систематизацији радних места постоји доста грешака и нелогичности. У прилог одлуке је и чињеница да нису достављени докази у складу са позивом од 31.03.2017. године, а којим би се оправдао вишеструко већи износ зараде тужиље од зараде осталих запослених, односно потврдило да је исплата зараде у наведеном износу исплаћивана и по повратку тужиље на рад, након коришћења породиљског одсуства и одсуства са рада ради неге детета. На основу свега изложеног, тужени орган је одлучио као у диспозитиву ожалбеног решења.

Одредбом члана 10. став 1. тачка 1. Закона о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС”, бр. 16/02, 115/05 и 107/09), прописано је да накнаду зараде за време породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета остварују запослени код правних и физичких лица.

Одредбом члана 11. став 1. истог закона, прописано је да се накнада

зараде за лица из члана 10. став 1. тачка 1. овог закона, утврђује у висини просечне основне зараде запосленог за 12 месеци који претходе месецу у коме отпочиње коришћење одсуства, увећане по основу времена проведеног на раду, за сваку пуну годину рада остварену у радном односу у складу са законом, а највише до пет просечних месечних зарада у Републици Србији. Одредбом става 2. истог члана, прописано је да се накнада зараде за лица из члана 10. став 1. тачка 1. овог закона, за лица која су била у радном односу мање од 12 месеци, утврђује тако што се за месеце који недостају до 12 месеци, као зарада узима 50% просечне месечне зараде у Републици Србији, према подацима које објави републички орган надлежан за послове статистике, у месецу који претходи месецу у коме почиње коришћење одсуства.

Према оцени Управног суда, основано се тужбом тужиље указује на незаконитост оспореног решења, будући да тужени орган приликом доношења оспореног решења није правилно правилно утврдио чињенично стање од утицаја на доношење одлуке према Закону о финансијској подршци породици са децом. Ово стога што Закон о финансијској подршци породици са децом не овлашћује орган да произвољно одређује висину накнаде, већ прописује обавезу органа да висину накнаде утврди на основу стварно остварене зараде на коју су плаћени доприноси за социјално осигурање, у ком смислу тужени орган није био овлашћен да цени да ли је зарада тужиље била већа од зараде њеног послодавца или осталих запослених, јер је право на накнаду зараде и начин утврђивања висине накнаде зараде прецизно утврђен напред цитираном одредбом члана 11. став 1. Закона о финансијској подршци породици са децом, којом је прописано да се накнада зараде за лица из члана 10. став 1. тачка 1. овог закона, утврђује у висини просечне основне зараде запосленог за 12 месеци који претходе месецу у коме отпочиње коришћење одсуства. У том смислу ни позив првостепеног органа за допуну захтева од 31.03.2017. године нема утемељење у закону, јер је истим од послодавца затражено да достави обрачунске листе, пореске пријаве и извод из банке којим доказује уплату пореза и доприносе и износа нето зарада за период од новембра 2014. - априла 2015. године, дакле за период који, сагласно наведеној законској одредби, у конкретном случају није релевантан за утврђивање накнаде зараде за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради неге детета. Имајући у виду наведено, суд налази да је оспорено решење донето уз повреду правила поступка прописаних одредбама чл. 199. став 2. и 235. став 1. Закона о општем управном поступку (“Службени лист СРЈ”, број 33/97 и 31/01 и “Службени гласник РС”, број 30/10).

Тужени орган је дужан да у поновном поступку отклони недостатке на које му је указано овом пресудом, те да након тога, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, правилном применом материјалног прописа, донесе ново, на закону засновано решење, при чему је везан правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка сагласно члану 69. став 2. Закона о управним споровима.

Суд је ценио захтев тужиље да суд пресудом реши ову управну ствар, али налази да је, с обзиром на разлоге са којих је тужбу уважио и правну природу предмета спора, економичније и целисходније да учињене повреде правила поступка надлежни орган отклони у поновном поступку одлучивања.

С обзиром на то да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиље, Управни суд је на основу одредбе члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива ове пресуде.

Одлучујући о захтеву тужиље за накнаду трошкова управног спора, на основу чл. 150. и 153. став 1. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 72/2011...18/20), који се сходно примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, Управни суд је нашао да је захтев основан, с обзиром да је тужиља у вези са покретањем спора имала трошкове за награду адвоката за састав тужбе у износу од 16.500,00 динара, према члану 43. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (“Службени гласник РС”, бр.37/21), те је суд трошкове одмерио у укупном износу од 16.500,00 динара, одлучујући као у ставу II диспозитива пресуде. О трошковима на име састава жалбе у износу од 16.500,00 динара суд није одлучивао, будући да су то трошкови управног поступка који се не могу тражити и остваривати у управном спору, већ пред управним органима. Суд није тужиљи досудио трошкове судске таксе за тужбу и пресуду, јер је тужба уважена, па тужиља није обвезник плаћања судске таксе, у смислу одредбе члана 5. Закона о судским таксама (“Службени гласник РС” број 28/94...95/18).

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 25.03.2022. године, 19 У 18306/17

Записничар
Михаил Радосављевић, с.р.

Председник већа-судија
Жељко Шкорић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

КСВ